

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. sausio 12 d.
(OR. en)

5400/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0003(NLE)

ACP 5
COAFR 19
RELEX 35
WTO 9
UD 5

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. sausio 12 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 5 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ priėmimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 5 final.

Pridedama: COM(2024) 5 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 01 12
COM(2024) 5 final

2024/0003 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl susitarimo protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ numatomo priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Tarpinis susitarimas dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo

2009 m. sausio 15 d. Kamerūnas Jaundėje, o Europos Sąjunga (ES) – 2009 m. sausio 22 d.¹ Briuselyje pasirašė Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (toliau – Susitarimas); Susitarimą Kamerūnas laikinai taiko nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d. Kamerūno Respublika yra vienintelė Susitarimą pasirašiusi Centrinės Afrikos šalis. Susitarimą gali pasirašyti ir kitos prie jo prisijungti pageidaujančios Centrinės Afrikos regiono šalys.

Susitarimu siekiama: a) suteikti Centrinei Afrikai galimybę naudotis ES teikiamomis geresnėmis patekimo į rinką galimybėmis; b) skatinti tvarią ekonominę plėtrą Centrinėje Afrikoje ir stiprinti laipsnišką jos integraciją į pasaulio ekonomiką; c) vadovaujantis bendrais interesais įkurti Europos Sąjungos ir Centrinės Afrikos laisvosios prekybos erdvę laipsniškai liberalizuojant prekybą pagal taikytinas Pasaulio prekybos organizacijos taisykles ir asimetrijos principą ir atsižvelgiant į konkrečius Centrinės Afrikos poreikius ir ribotus pajėgumus, susijusius su priimtų įsipareigojimų lygiu ir įgyvendinimo laiku; d) nustatyti tinkamą ginčų sprendimo tvarką ir e) nustatyti tinkamą institucinę struktūrą.

2.2. EPS komitetas

EPS komitetas – pagal Susitarimo 92 straipsnį įsteigtas organas. Jį sudaro ES ir Centrinės Afrikos (toliau – Šalys) atstovai. Jam bendrai pirmininkauja kiekvienos Šalies atstovas. EPS komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

EPS komitetas atsako už visų Susitarimo taikymo sričių administravimą ir visų Susitarime nurodytų užduočių vykdymą.

EPS komitetas sprendžia visus Susitarimui įgyvendinti būtinus klausimus, įskaitant vystomojo bendradarbiavimo klausimus. Vykdydamas savo funkcijas, EPS komitetas gali: a) steigti ir prižiūrėti visus Susitarimui įgyvendinti būtinus specialiuosius komitetus ar organus; b) surengti posėdį bet kuriuo Šalių sutartu laiku; c) svarstyti visus su Susitarimu susijusius klausimus ir imtis reikiamų iniciatyvų savo funkcijoms vykdyti; d) priimti sprendimus arba teikti rekomendacijas Susitarime numatytais atvejais ir e) priimti Susitarimo pakeitimus.

¹ 2008 m. lapkričio 20 d. Tarybos sprendimas 2009/152/EB dėl tarpinio Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 57, 2009 2 28, p. 1).

2.3. Numatomas EPS komiteto aktas

2024 m. vyksiančiame kitame posėdyje arba rašytinės procedūros tvarka EPS komitetas turi priimti sprendimą dėl protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ priėmimo, dėl kurio Šalys susitarė 2023 m. liepos mėn. (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – nustatyti bendrą abipusį kilmės taisyklių režimą.

Susitarimas įsigaliojo nenustačius bendro abipusio kilmės taisyklių režimo. Pagal Susitarimo 13 straipsnio 2 dalį, Šalys turi nustatyti „bendro abipusio kilmės taisyklių režimo nuostatas [; (jas) prie šio susitarimo prideda EPS komitetas“. Šias naujo režimo nuostatas prie Susitarimo pridės EPS komitetas.

Dėl to, kad toks režimas nėra nustatytas, eksportui iš Kamerūno į ES taikomos 2016 m. birželio 8 d. Reglamento (ES) 2016/1076², kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi ekonominės partnerystės susitarimai arba ketinama juos sudaryti (toliau – Patekimo į rinką reglamentas), II priede išdėstytos su kilmės taisyklėmis susijusios nuostatos. Eksportui iš ES į Kamerūną taikomos 2016 m. rugpjūčio 3 d. Kamerūno priimtame Dekrete Nr. 2016/367 nustatytos kilmės taisyklės.

Protokolu ankstesnėje pastraipoje minimos taikytinos kilmės taisyklės bus pakeistos palankesniu abipusiu režimu. Pagal Susitarimo 13 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnį, protokolas bus pridėtas prie Susitarimo ir bus neatskiriama jo dalis.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

2022 m. birželio mėn. 6-ajame EPS komiteto posėdyje Šalys baigė derybas dėl protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ ir 2023 m. liepos mėn. EPS komiteto 7-ajame posėdyje patvirtino galutinį protokolo tekstą. Protokole, dėl kurio susitarta, atsižvelgta į paskutinius kilmės taisyklių pakeitimus, įskaitant pakeitimus, dėl kurių susitarta naujausiuose su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupe (AKR grupe) pagal EPS sudarytus protokolus dėl kilmės taisyklių. Nuo Susitarimo įsigaliojimo dienos taikytos kilmės taisyklės neatspindi naujausių kilmės taisyklių srities pakeitimų, todėl atsiranda kliūčių naudotis Susitarime numatytu lengvatinio abipusio režimu. Naujasis palankesnis abipusis režimas padės supaprastinti ir kiek lanksčiau vykdyti su kilmės taisyklėmis susijusius reikalavimus ir procedūras. Šis supaprastinimas palengvins prekybą, o ekonominės veiklos vykdytojai galės optimaliau taikyti lengvatinį režimą. Be to, protokole nustatytomis naujomis kilmės taisyklėmis bus skatinama Centrinės Afrikos valstybių regioninė integracija ir ekonominė plėtra, nes veiklos vykdytojams bus lengviau laikytis kilmės taisyklių.

² 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1076, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi ekonominės partnerystės susitarimai arba ketinama juos sudaryti (OL L 185, 2016 7 8, p. 1).

Būtina priimti Susitarimo protokolą, kurio II priede pateikiamos prekių pozicijos ir aprašymai, suderinti su SS nomenklatūra ir atitinkantys Pasaulio muitinių organizacijos (PMO) suderintos sistemos (SS) klasifikaciją.

Siūlomas sprendimas padės Europos Sąjungai laikytis savo įsipareigojimų pagal Susitarimo nuostatas. Tikslinga nustatyti poziciją, kurios EPS komitete turi būti laikomasi Sąjungos vardu, kadangi šis sprendimas Sąjungai bus privalomas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų turinį*“³.

4.1.2. Taikymas nagrinėjamu atveju

EPS komitetas yra susitarimu, tai yra Tarpiniu susitarimu dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo, įsteigtas organas.

Aktas, kurį EPS komitetas raginamas priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis Susitarimo 13 straipsnio 2 dalimi, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nepakeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2.2. *Taikymas nagrinėjamu atveju*

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 3 dalis ir 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. **Išvada**

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 3 dalis ir 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. **SIŪLOMO AKTO SKELBIMAS**

EPS komiteto aktu bus priimtas Tarpinio susitarimo dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo protokolas „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“, todėl priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalį ir 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) pagal Tarybos sprendimą 2009/152/EB⁴ Sąjunga sudarė Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (toliau – Susitarimas), ir Kamerūnas jį laikinai taiko nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d.;
- (2) pagal Susitarimo 13 straipsnio 2 dalį, EPS komitetas gali priimti bendro abipusio kilmės taisyklių režimo nuostatas;
- (3) pagal Susitarimo 13 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnį, bendro abipusio kilmės taisyklių režimo nuostatos bus pridėtos prie Susitarimo kaip protokolas „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ ir bus laikomos neatskiriama Susitarimo dalimi;
- (4) 2024 m. metiniame posėdyje arba rašytinės procedūros tvarka EPS komitetas turėtų priimti sprendimą dėl Susitarimo protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“;
- (5) protokole, dėl kurio susitarta, atsižvelgiama į naujausius pakeitimus, siekiant nustatyti lankstesnes ir paprastesnes kilmės taisykles ir taip palengvinti ekonominės veiklos vykdytojams prekybą ir optimizuoti naudojimąsi Susitarime nustatytu lengvatiniu režimu;
- (6) tikslinga nustatyti poziciją, kurios EPS komitete turi būti laikomasi Sąjungos vardu, kadangi šis sprendimas Sąjungai bus privalomas,

⁴ OL L 57, 2009 2 28, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigto EPS komiteto kitame metiniame posėdyje, dėl EPS komiteto sprendimo dėl protokolo „Dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ priėmimo, grindžiama prie šio sprendimo pridedamu EPS komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*